

KŘIVOKLÁTSKÉ NOVINY

Ročník XIV.

BŘEZEN 2008

10 Kč

Již tradičně se v roztocké Ludmile konalo po dva březnové pátky a víkendy školení velitelů jednotek, velitelů družstev a strojníků SDH okresu Rakovník.

Čtěte na str. 2.

Děti z naší křivoklátské mateřské školy si již tradičně užívaly karneval. V letošním roce dokonce dvakrát. První v MŠ a druhý v sokolovně. O tom prvním, „školkovém“, se dočtete na str. 4.

Český svaz ochránců přírody v Křivokláte bilancuje uplynulý rok a očima svého předsedy Ivana Kasalického nastiňuje, co organizaci letos čeká a nemine.

Čtěte na str. 6.

Nesem, nesem smrtku k zelenému čtvrtku...

Známa veršovánka, pronášená štěbetavými dětskými hlásky, nám připomněla, že nám zase příroda přináší jarní nadílku barev a lechtavých slunečních paprsků, které tak rádi necháme tancovat na každém kousku zimou schouleného těla. Smrtka je v potoce, léto na cestě a my se znovu budeme těšit z delšího dne, méně vrstev oblečení a kutání v záhoncích s nadějí, že letos opět vykouknou hlavičky tulipánů, narcisů, frezií a všeho, co jsme dychtivě do prohráté a prokypřené půdy zasadili. Čeká nás jarní úklid doma, v těle i v duši a k tomu nám dopomohly letos velmi časné velikonoční svátky, připomínající pohanskou oslavu nového života a křesťanské vzříšení. Hody, hody, doprovody, dejte vejce malované. A je to škoda, že už dneska skoro nikdo neví, proč vejce a proč zrovna na Velikonoce. Vejce, pradávňý symbol zrození, namalovaná červenou barvou, barvou života. A abychom se také my probudili k životu, nachystali si na nás koledníci pomlázky z čerstvých proutků, zdobených barevnými penilemi. Po menším výprasku se nám pěkně rozproudila krev v těle, takže jarní únava snad již nehrozí. No a komu to nepomohlo, může si dát třeba ještě malinký jarní půst, doplněný čajíkem z čerstvých kopřiv. Zkuste to, je to zaručené.

– Sim –

OBORY, PERLY V NAŠÍ KRAJINĚ

Doslova tak by bylo možno nazvat přednášku Ing. Miroslava Pechy, kterou v pátek 7. 3. 2008 uspořádalo Informační a vzdělávací středisko LČR v Křivokláte. Byla to po přednášce „Lesní hospodářství na Křivoklátsku“, „Ptáci kolem nás“ a „Myslivost na Křivoklátsku“ už čtvrtá ze série besed uspořádaných na tato zajímavá témata. Tentokrát

Miroslav Pecha o oborách vyprávěl přes dvě hodiny. S odbornou fundovaností a zajímavě.
Foto Pavel Friebert

byla zaměřena na obory. A byl k tomu jistě důvod. Přítomné přivítali Křivoklátská trubáci, což dalo celé akci téměř slavnostní ráz.

Veřejnost není v současné době dostatečně objektivně informována o tom, co vlastně obory jsou, jaké mají poslání a jakou roli sehrály v historii naší země a hrají dodnes. U některých skupin lidí dosud převládá názor, že obora je vlastně jen kus oploceného lesa, kde pobíhá stádo vystresované zvíře, do které někdo neustále střílí.

Účastníci přednášky měli možnost nahlédnout pomocí videokazet do prostředí 16 obor na území ČR, obhospodařovaných podnikem Lesy České republiky. Unikátní přírodní záběry z jednotlivých obor a tradičně poutavé vyprávění Ing. Pechy postupně vstupovaly do srdcí přítomných a seznamovaly je se skutečným posláním obor v české krajině.

Díky oborám se na území naší země zachovaly již od středověku unikátní biotopy, které by v hospodářsky využívaných lesích už dávno zanikly. Jsou to zejména rozvolněné formace pastevních lesů s bohatým (Pokračování str. 4)

Z brazilského Ria de Janeiro se přesunul proslulý karneval i na Křivoklátek! Stalo se tak druhou březnovou sobotu v odpoledních hodinách.

Během dvouhodinového křivoklátského karnevalu mohly děti popustit uzdu svých fantazií a vyřádit se do sytosti.

Foto Luděk Frencl

Kdo se chtěl dětského karnevalu zúčastnit, musel s sebou vzít dobrou náladu a možná se hodily i reklamou propagované oční kapky, aby diváky z pestrosti barev a rozmanitostí kostýmů nebolely oči.

Jak tomu již bylo v minulých letech, i v letošním roce přichystali zaměstnanci MŠ Křivoklátek pro děti karneval v prostorách křivoklátské sokolovny, kam děti i dospělí přiborkou, zpívání, a především soutěže, kde se utkalo družstvo holčiček proti družstvu kluků. V soutěži hádání pohádek podle krátkých hudebních ukázek to vyhrálo družstvo holčiček, ale klukům jako džentlmenům to vůbec nevadilo.

Působivá byla i promenáda s přehlídkou kostýmů všech zúčastněných a děti si to skutečně vychutnávaly, obzvláště, když jejich krátké představení bylo oceněno sladkou dobrůtkou.

Dětský karneval po dvou hodinách k lítosti dětí skončil a všichni odcházeli domů s vyhlídkou na příští karneval již za necelý rok ...

Monika Frencl

Myšák Edy.

Foto Tomáš Bednařík

jeli pobavit oblíbený DJ Jiří Ladra s dcerou Bárou. Velkým letošním překvapením se stala účast myšáka Edy jakožto „světově známého showmana“ ze zvířecí plyšové říše, který se projevil nejen jako skvělý moderátor, ale i jako tanečník a zpěvák. Neméně úspěšný byl i plyšový medvěd Bobíšek, se kterým se děti seznámily již minulý rok.

Vedle stále oblíbených princezen, mušketýrů, indiánů a čertů vévodily letos karnevalu kostýmy spidermanů, berušek a čarodějnic. Mohli jste zde potkat ale i pravého Harlekýna, miminko, nejrůznější zvířátka, rapera s kytarou, skřítku Františka z Kouzelné školky či vždy všudypřítomné hasiče.

Dětem se moc líbilo cvičení s Bar-

borkou, zpívání, a především soutěže, kde se utkalo družstvo holčiček proti družstvu kluků. V soutěži hádání pohádek podle krátkých hudebních ukázek to vyhrálo družstvo holčiček, ale klukům jako džentlmenům to vůbec nevadilo.

Působivá byla i promenáda s přehlídkou kostýmů všech zúčastněných a děti si to skutečně vychutnávaly, obzvláště, když jejich krátké představení bylo oceněno sladkou dobrůtkou.

Dětský karneval po dvou hodinách k lítosti dětí skončil a všichni odcházeli domů s vyhlídkou na příští karneval již za necelý rok ...

Monika Frencl

VYNÁŠENÍ SMRTKY (SMRTHOLKY, MORANY, MOŘENY)

Obecně ve slovanském světě rozšířený zvyk o smrtelné či smrtné neděli, jehož původ je třeba hledat v pohanských dobách, kdy byl spojen s koncem zimy a počátkem ja-

ra. Figurka smrtky se obvykle zhotovovala z hadrů a slámy, často měla bílou reznou košili, někdy velké korále z vyfouknutých vajíček, (Pokračování na str. 2)

První Morana letí do potoka, aby zima odešla a nahradilo ji jaro.

Foto Jana Jirásková

Moudrá slova

Kdo ovládá přítomnost, ovládá minulost, kdo ovládá minulost, ovládá budoucnost.

(George Orwell)

ANKETA KN

Blíží se Velikonoce. Poradíte čtenářům, co s vykoledovanými vajíčky?

Pavla Friebertová
43 let, vedoucí pošty

Jelikož máme doma dvě dcery, tyto problémy jsme nikdy nemuseli řešit. Takže přeji všem koledníkům pouze dobrou chuť.

Anna Hamouzová
68 let, vedoucí jídelny MŠ

Velikonoční svátky jako takové moc neprožívám. Radost přináší asi hlavně dětem. Já mám ráda to, že přináší probuzení přírody, vše se začne zelenat a kvést. Jaro mám ráda. Recept na to, co s vykoledovanými vajíčky, vám nedám. Stačí se podívat do novinových stánků, kde je spousta časopisů s recepty na pomazánky, saláty a jiné dobroty.

Petr Hájek
19 let, student

Vím, že je hezká tradice chodit koledovat a dostávat vajíčka. Když jsem chodil koledovat já, tak to byl spíš alkohol a něco k zakousnutí. Kdybych ovšem nějaká ta vajíčka vykoledoval, tak bych z nich nejspíš udělal vajíčkový salát. Ale úplně nejlepší by byla ta, která jsou hezky namalovaná a nazdobená. Taková bych si schoval na památku.

Petr Hůla
46 let, vedoucí Správy CHKO Křivoklátsko

Během roku se u nás v rodině vajíčka moc nekonzumují, a tak o Velikonocích přijdou docela k chuti. Mám je rád jen tak oloupaná s chlebem a máslem, děláme z nich pomazánku, výborný je i vajíčkový salát s rajčaty. Pokud by jich bylo přeci jen víc, nežli se dá spotřebovat, poradí si s nimi slepice u rodičů. To se nám ale zatím nestalo.

Jaroslav Vávra
78 let, důchodce

Jsem zaskočen. Již mnoho let nekoleduji, nemám proto přehled, co dnes „frčí“. Pokud stále ještě i natvrdo uvařená a obarvená vajíčka, pak je to prostě – sníst. Tak jsem to jako kluk vždycky udělal. Možná by to chtělo ale nějaké vylepšení, aby lépe klouzala do krku. K tomu se ovšem necítím kompetentní. Doporučuji se obrátit na odborníka, třeba na mého přítele Milana Bednaříka.

VYNÁŠENÍ SMRTKY (SMRTHOLKY, MORANY, MOŘENY)

(Dokončení ze str. 1)

obličej pomalovaný barvou, zavěšené další ozdoby. Smrtky bývaly nejen malé, ale také velikosti lidské postavy. Většinou ji nesli na dřevěné tyči. Tolik tedy z historie. A jak to vypadalo letos u nás v Křivokláte, o tom se mohli přesvědčit všichni.

Na vynášení Smrtky se přišli podívat mladí i starší. Přes nepřízeň počasí úsměvy nechyběly. Na snímku zleva Slávka Slapničková, Jaroslav Vávra a Gudrun Humlová.

Foto Tomáš Bednařík

ni, kteří přišli na již tradiční akci Vynášení smrtky. Škoda, že se to neodehrávalo o den dřív, v sobotu 15. března. To jsme tu měli nádherné, vpravdě jarní počasí. Ale tradice je tradice, i když... Dnes byla už Květná neděle. Ale co se dá dělat? Před týdnem byla řada dětí, se kterými Dáša Pavlíčková tuto akci připravuje, na jarních prázdninách. Ale i tak jsme měli kliku. Jak tak koukám z okna, začalo pěkně pršet, zatímco celý průvod obcí se obešel bez deště. Začalo se u hasičské zbrojnice na Amalíně. Zazpívali Křivoklátská hudci pod taktovkou Lady Razímové, jarní pásmo nám předvedly děti z MŠ Křivoklát za vydatné pomoci učitelek Věry Svobo-

dišku. Jejich principálka Dáša Pavlíčková to nevzdala ani po operaci nohy, na kterou si prostě klekla na židli, kterou za ní oddaně nosil její muž Karel, který s ní také popojížděl na další stanoviště. S malými obměnami se všichni předvedli i na dalších stacích, na hradě Křivokláte a před hotelem Sýkora, kde se všem, nejen účinkujícím, dostalo i občerstvení. Účast byla hojná, náš

starosta s místostarostou ji odhadli tak ke stovce lidí, počítáme-li i ty, kteří se přidávali cestou, když se nejprve zeptali, co že se to děje. Jako každý rok s námi šli turisté z Rakovníka a nově sympatická parta mladých lidí ze Skryj s malými dětmi. A každá ta parta měla svou smrtku, i účinkující a dokonce někteří jednotlivci, takže se jich na lávce přes Rakovnický potok, kde jsme se s Moranou definitivně rozloučili, sešlo deset, jedna hezčí než druhá. A ještě se jim zazpívalo a zaveršovalo a Dášinou berlí byly postrkovány do proudu. Na jednoho účastníka našeho pestrého jarního průvodu bych málem zapomněla. Byl to hezoučský kozlík Arnošt. Myslela jsem, že přijel taky ze Skryj, ale prý že ne. Omlouvám se jeho pánovi, měla jsem se coby správný novinář zeptat. Jenže tady vidíte, že jsem jen pouhopouhý amatér. Nedostatek profesionality nahrazují nadšením. Tak ať nám slunce svítí a kvete všechno jarní kvítí.

Gudrun Humlová

Morana plave po Rakovnickém potoce.

Foto Tomáš Bednařík

CESTY KE HVĚZDÁM

IVS Budy, Křivoklátsko o.p.s. se zapojilo do celonárodního projektu „CESTY KE HVĚZDÁM“. Jedná se o sběratelské karty Klubu českých turistů, které jsou prodávány pouze v daném místě. Sběrateli Karet českého turisty zůstává pěkná památka, která je současně i zdrojem informací historických, technických i obecných. Devizou karet, které jsou odolné otěru, vodě i mechanickému namáhání, jsou nejen hodnoty sběratelské, ale i herní. Po návštěvě alespoň několika objektů a zakoupení sběratelských karet může turista tajná hesla na nich obsažená doplnit do křížovek uvedených na internetu a v infocentrech KČT. Šťastného nálezce čeká při troše štěstí a píle nalezení pokladu. Těším se nashledanou se všemi sběrateli karet

Jiřina Prošková
Křivoklátsko o. p. s.

HASIČI VYRAZILI K OHNI I NA ŠKOLENÍ

Křivoklát, Zbečno, Roztoky. Po delší době v neděli 24. února ve čtyři hodiny ráno přišla křivoklátským hasičům sms „Požar nízke budovy“. Cisterna s osádkou vyrazila do Zbečna. Hořel třetí dům od konce vesnice ve směru na Sýkořici. Hasičskou hantýrkou už byla půlka domu „v plněm“. Pro nehasiče to znamená, že plameny šlehaly ze střechy. K požáru byly povolány profesionální jednotky z Rakovníka a Stochova, první zasahovali místní zbečenská hasiči, povolán byl Křivoklát a Roztoky. Podle zpráv z tisku bylo příčinou požáru úmyslné zapálení auta v garáži. Odeslo to nejen zapálené auto, ale i půlka domu. Naštěstí se nikomu nic nestalo, škoda je však přes milion. Křivoklátská hasiči se jednak podíleli na dodávce vody, jednak na vlastní likvidaci požáru.

Již tradičně se pak v roztocké Ludmile konalo po dva březnové pátky a víkendy školení velitelů jednotek, velitelů družstev a strojníků. Za SDH Křivoklát se ho účastnili Vladimír Fuksa, Jiří a Pavel Friebertové, František Pelesný, Karel Breník, a jako nový strojník David Havlík. Školení pořádala stanice HZS v Rakovníku. Na kurzu velitelů jednotek a velitelů družstev se mimo jiné hasičům dostalo mnoha praktických poznatků z hašení požárů bytů v pa-

nelových domech a z práce zdravotníků rychlé záchranné služby. Velká diskuse proběhla s vedoucím operačního střediska HZS Kladno

Mjr. Bc. Radkem Zobinou. Školení strojníků proběhlo po uzávěrce KN.

Pavel Friebert

Velitelé jednotek a velitelé družstev se sborů SDH Rakovnického okresu při odpoledním nástupu a hlášení velitelů stanice HZS v Rakovníku Ing. Karlu Jelínkovi.

Foto Jan Pokorný

Občanské sdružení Děti Křivoklátska
si dovozuje opět pozvat všechny zájemce do

KURZU SPOLEČENSKÉHO TANCE

manželů Tenglerových

Který se bude konat v sále Sokolovny v Křivokláte

**Zahájení kurzu bude v sobotu
13.9.2008 v 18,30 hod.**

Prezentace v 18,00 hod. Na sále společenský odív. Dívčata láty nebo halusky, vakal, boty na podpatku, chlapci oblek, kravatu nebo motýlka a bílé rukavice. Prohlášení 14 let, z toho 2 prohlášení a návrhové věnečky.

Kurzovné 1 500,- Kč je splatné při odevzdání vyplněné přihlášky u paní Dáši Procházkové v trávě v Roztockách a nebo lze zaplatit splátkou na č.č. 215141999/0300 s var. symb. - prvními sedmi písmeny z.č. Kopii potvrzení o platbě přiložíte k vyplněné přihlášce. Přihláška k vypracování tamtéž.

Termín zaplacení a odevzdání přihlášky je do 31.8.2008.

Zveme i všechny absolventy minulých kurzů, kteří si chtějí své umění osvěžit

Blíží informace u paní Matějkové na telefonu 737 709 619

ZPRÁVY OBECNÍHO BUBENÍKA

ANEBO O ČEM JEDNALO ZASTUPITELSTVO MĚSTYSU

V loňském roce připravovaná rekonstrukce kanceláří městysu Křivoklát započala v měsíci únoru v podatelně, kanceláři mzdové účetní a v kanceláři starosty. Došlo na nutnou výměnu elektrických rozvodů, re-novaci závěsného lustru v zasedací

budovala vsypová loučka a stavba kiosku stála mnohem víc finančních prostředků, než se očekávalo. Co se týká výdajů na rok 2008, je již nyní jasné, že stavba vodovodu a kanalizace v letošním roce neproběhne. Naše investiční kroky se tedy zaměřily na nutnou výpomoc Základní škole, kde hodláme investovat 30 000 Kč na zpětnou klapku kanalizace, 100 000 Kč na rekonstrukci chemické laboratoře a 300 000 Kč na výměnu osvětlení ve třídách. Především výměna světel je nutností z hlediska zdraví našich dětí, neboť úroveň osvětlení ve třídách je podle hygienických norem nevyhovující. V kraj-

V měsíci dubnu, konkrétně dne 19. 4. (sobota) je připraven svoz nebezpečného odpadu.

Svozová místa jsou určena takto: Píška 11.10 – 11.30, Častonice 11.40 – 12.00, Amalín – rybník 11.10 – 11.30, Úřad městysu 10.30 – 11.00 hod. Na těchto místech se můžete zbavit již nepotřebných televizorů, ledniček, praček, plechovek od barev a dalších nebezpečných odpadů. Ceník bude vyvěšen na úředních deskách. Děti v křivoklátské škole pod vedením paní učitelky Mgr. Jitky Rajnišové připravují projekt nebezpečného elektroodpadu, kde v období duben – červen bude možné odevzdat tento odpad zdarma. Děti se tak zúčastní celostátní soutěže v třídění odpadu, kde se dají vyhrát pěkné ceny, ale nejceněnější je jejich zájem o separaci odpadu. Podrobnější informace získáte na adrese školy nebo přímo u paní Mgr. Rajnišové, telefon 313 558 257.

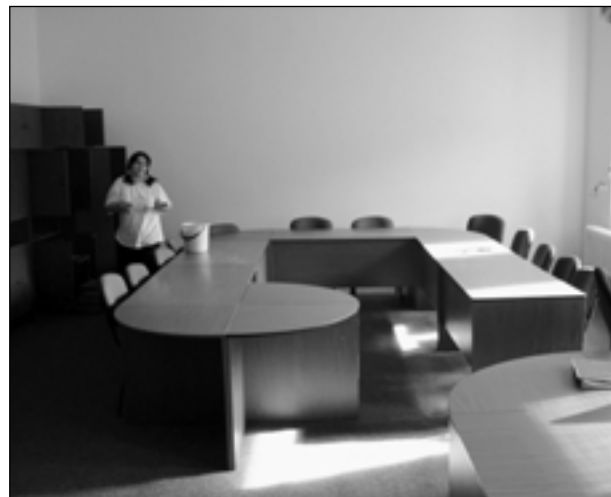
Určen je i přesný termín jarní brigády, která se uskuteční v sobotu dne 29. 3. 2008. Sraz je v 9.00 hod u kostela. S sebou přineseš kladivo, lopaty, hrábě, košťata, pilky, nůžky na křoví a dobrou náladu. Uklízet se bude zahrada mateřské školky, park u kostela a park pod Jednotou. Pro děti je připraveno odpolední opékání vuřtů a pro všechny brigádníky malé občerstvení. Musíme poznamenat, že nás velmi těší přístup občanů ke zkrášlování prostředí, ve kterém žijeme. Je vidět, že se nemusíme setkávat jen u piva nebo na rautech, ale můžeme příjemně poklábat i s lopatou v ruce. Jak ukázala loňská zkušenost, tak na Křivoklátské žije spousta pracovitých lidí, kterým není lhostejný vzhled naší obce. Přijde nám tedy poněkud nevhodné přirovnávat dobrovolnou aktivitu občanů k tak nepopulárnímu veřejnému brigádám z doby nedávno minulé. Zástupci občanského sdružení Děti Křivoklátska by v souvislosti s touto akcí rádi požádali občany o pomoc ve sběru kovového šrotu. Představa je taková, že šrot vynesete před vrata, obec objedná nákladní vůz a jeho posádka vše naloží a odveze. Výtěžek sběru bude použit na výstavbu dětského hřiště v parku pod Jednotou. Za kovový příspěvek předem děkujeme.

Zábradlí u rybníka na Amalíně již potřebuje nový nátěr. Jeho realizaci si vzali na starost členové Rybářského svazu místní organizace Křivoklát, kteří jej natrou v rámci jarní brigády. Obec uvažovala i o kompletním vyčištění rybníku, které je zahrnuto do aktualizovaného plánu rozvoje obce. Jedná se však o velmi nákladnou akci, která v současné době není přímo nutná a jsou zde jiné priority. Věříme, že se nám v budoucnu podaří získat případnou dotaci na realizaci tohoto dlouhodobého plánu.

Aktuálním problémem se po posledním vývozu stává pořízení nového či staršího, ale zachovalého kontejneru. Jedná se o velkoobjemový kontejner, který se připojuje na nákladní vozidlo Tatra. Ten stávající je zkorodovaný a jeho stav již neumožňuje další používání. Vzhledem k ceně nové nádoby, přibližně 50 000 Kč, bychom rádi požádali naše spoluobčany o pomoc při shánění levnějšího nebo staršího funkčního kontejneru. Za případný kontakt předem děkujeme.

„Vlajka pro Tibet“ je již tradiční celosvětová akce, která vznikla v polovině devadesátých let v západní Evropě jako připomínka násilného potlačení tibetského povstání ve Lhasě v roce 1959. Pod vlivem současných událostí v dané oblasti a nadcházejících olympijských her v Číně a na základě vlastních zkušeností s totalitním režimem byla dne 10.3.2008 vyvěšena tibetská vlajka v okně Úřadu městysu jako akt podpory nezávislosti tohoto státu.

Petr Tříska

Už je to uděláno, už je to hotovo aneb pohled do zrekonstruované kanceláře městysu Křivoklát.

Foto Petr Tříska

místnosti, opravu podlahy, výměnu koberce, nově se vymalovalo a své místo zaujal i loni zakoupený starší nábytek. Celou akci odstartovalo probíjení elektrického proudu do zdí v kanceláři mzdové účetní. Stav elektrických rozvodů na úřadě je v neutěšeném stavu a i z bezpečnostního hlediska je nutná celková rekonstrukce. Cena přestavby zmíněných prostor představuje částku 45 000 Kč. Hlavně díky dobrovolné pomoci zaměstnanců městysu, jejich rodinných příslušníků a zastupitelů. Velký dík také patří SOUL Písky za bezplatné zapůjčení nákladního vozu k přepravě nábytku a panu Ivu Kaminskému za rychlou a kvalitní pomoc při odstranění havárie elektrických rozvodů. Ostatní kanceláře bychom rádi opravili ještě dříve, než dojde k podobným problémům. Vzhledem ke kombinaci starého a nového elektrického vedení by podle slov odborníka bylo nejlepší s rekonstrukcí neotálet a vše dokončit ještě v tomto roce, což bude záležet na stavu obecní pokladny v druhé polovině roku 2008.

Za poslední rok se nám podařilo na úřadě kompletně zlegalizovat počítačový software a hardware. Z dotace na provoz služby občanům Czech Point byl pořízen server a byla kompletně přebudována počítačová síť. Vzhledem k tomu, že je na úřadě velmi špatný mobilní signál, došlo i na investici do pořízení GSM brány, která umožňuje volání z pevné linky na mobilní telefony za levnější tarif. Do budoucna chystáme spolupráci se sdružením Křivonet, které nám i ZS a MŠ Křivoklát nabídlo bezplatné poskytování internetového připojení. Takovými kroky se snažíme šetřit finanční prostředky městysu.

Velmi příjemnou informací našeho úřadu je stabilizace stavebního odboru. Posledním krokem, který jsme v tomto směru učinili, bylo jmenování nového vedoucího tohoto odboru v osobě paní Vilmy Šimové s účinností od 1. 3. 2008. Referentem stavebního úřadu je pan Tomáš Fuchs a vodoprávního úřadu paní Lucie Sainerová. Úřední hodiny zůstaly nezměněny.

V současné době se připravuje ke schválení rozpočet městysu Křivoklát na rok 2008. Rozpočet je postaven jako vyrovnaný, což znamená, že nebudou v letošním roce zapojovány uspořené finanční prostředky z let minulých. Letos vycházíme z rozpočtované částky 12 430 000 Kč. Oproti minulému roku jsme při tvorbě rozpočtu poněkud změnili filozofii. Příjmy již nestavíme minimalisticky, ale na základě zkušeností jsme si dovolili odhad daňových příjmů přiměřeně navýšit. Stejně tak počítáme s většími příjmy z provozování parkování na území našeho městysu. K tomuto kroku nás vedl ekonomický výsledek roku 2007, kdy se podařilo uspořít cca 200 000 Kč a původně zapůjčených 700 000 Kč ze Sporoinvestu nebylo využito a zůstaly nám na běžném účtu. Peníze byly ušetřeny, přestože se vy-

ním případě by nám mohla hygiena školy z tohoto důvodu uzavřít. Nezapomínáme ani na menší děti v naší Mateřské škole, kde se chystá letní rekonstrukce koupelny ve výši 200 000 Kč. Rádi bychom dokončili práce na obecním hřbitově, kde se počítá s dokončením vsypové loučky, novou omítkou uvnitř márnice a již mnoho let očekávanou a nutnou opravou hřbitovních zdí. Zde by nám měla napomoci i finanční dotace z Programu obnovy venkova ve výši 120 000 Kč. Nový kabát by měly získat i zídky v parku u kostela. Částka 150 000 Kč je rezervována v rozpočtu na případný návrat sochy Ferdinanda Lauba, kde je celá věc nyní v řešení Magistrátu hl.m.Prahy. Další 200 000 Kč máme připravených na případnou spoluúčast na dotaci pro výstavbu dětského hřiště v parku pod Jednotou. V letošním roce přispějeme Sboru dobrovolných hasičů částkou 50 000 Kč na dokončení vnitřních prostor hasičské zbrojnice. Zbylé prostředky musejí být využity na běžný provoz. V případě zájmu se můžete s rozpočtem podrobněji seznámit v podatelně na Úřadě městysu.

Bohužel se čím dál tím častěji setkáváme se stížnostmi občanů na volně pobíhající psy. Zvlášť nepříjemné je to v případě tzv. bojových plemen. Všichni známe hrůzné případy napadení člověka takovým psem a jejich následky. Opravdu nechceme, aby k něčemu takovému došlo i v našem městysu. Žádáme tímto všechny majitele psů, zvláště pak těch velkých, aby zamezili útěkům nebo volnému pohybu svých psů po obci. Tuto otázku řeší i Obecně závazná vyhláška č.6/1999, o volném pobíhání psů. Ti kterých se to nejvíce týká, již byli dopisem upozorněni na porušování této vyhlášky a případnou sankci, která jim dle zákona o přestupcích hrozí. Žádá pokutu však již nevrátí zdraví člověka, který byl psem napaden. Mějme na paměti, že jsou tady i další lidé, kteří chodí se svými psy na vodítku, a zvláště v případě starších lidí se mohou jen velmi těžko bránit útoku nejen na svou osobu, ale také na svého čtyřnohého přítele. Taktéž domácí zvířata jiných spoluobčanů mohou být volně pobíhajícími psy ohrožena. Přičemž platí, že ani tato zvířata se nesmí po obci volně pohybovat, samozřejmě s výjimkou koček. Věříme, že si naši spoluobčané celou situaci uvědomí, dojde k nápravě a všichni se budeme moci v klidu a beze strachu po Křivoklátské procházet.

Dále bychom chtěli upozornit na vraky osobních automobilů bez SPZ, které se nacházejí především v lokalitě starých a nových bytoven, hyzdí vzhled obce a zbytečně zabírají místa pojízdným automobilům. Iti hřištníci mohou být sankcionováni pokutou až do výše 200 000 Kč na základě zákona o odpadech. Žijeme v kulturní společnosti a tak bychom měli brát ohled na naše spoluobčany. Stejně jako v předchozím případě i zde doufáme v brzkou nápravu.

ČTENÁŘI NÁM PÍŠÍ

ZA KŘIVOKLÁT KRÁSNĚJŠÍ - PŘEDJARNÍ FOTOFEJETON

Pondělí 10. března – kontejner na směsný odpad je plný polštářů a jiných nepatřičných věcí, ale při troše snahy tam místo ještě zbylo.

Za kontejnerem volně pytle s odpadky, z jednoho vypadl papírek i se jménem původce!

A v parčíku u zastávky roztrhané pytle, jejichž obsah vítr roznášel po okolí.

Úterý 11. března – dočistil jsem rybník a domlouval jsem klukům z Píšků, kteří dělají nepořádek kolem lavičky, aby se snažili chovat trochu lépe. Asi marně, neuklidili nic!

Tak jsem to uklidil, včetně toho, co už plavalo v rybníku.

Středa 12. března ráno – jako by se nic nestalo!

Ten, kdo nacpal do kontejneru všechno možné, ten kdo nechal odpadky volně v pytlích za kontejnerem, a majitel toho psa, který se toulá po vsi a dělá takovýhle nepořádek, ti všichni by zasloužili nějaké pádné ocenění od všech ostatních, např. „na holou“ nebo tak nějak!

Ivan Kasalický
dobrovolný metaf

IVS BUDY VE SPOLUPRÁCI SE SPRÁVOU CHKO KŘIVOKLÁTSKO A NSEV Kladno-ČABÁRNA O. P. S.

Vás srdečně zve na

DEN ZEMĚ

20. 4. 2008

Poutavá přednáška o CHKO Křivoklátsko (Ing. Petr Štěpánek)
Soutěž Ekoriskuj (vyhodnocení, odměna)

21. 4. 2008

Exkurze Naučnou stezkou Brdatka (Bc. Jan Jedlička)
Promítání odborně zaměřených filmů z oblasti životního prostředí

22. 4. 2008

Přednáška Zvířena a květena Křivoklátska (Mgr. Hoffmannová, Bc. Karešová)
Ekologické hry

23. 4. 2008

Exkurze Naučnou stezkou U Eremita (Ing. Pavel Moucha)
Promítání odborně zaměřených filmů z oblasti životního prostředí

24. 4. 2008

NATURA 2000 na Křivoklátsku (Ing. Ivan Kasalický, Mgr. Embertová)
Kreslení přírody, Naučná stezka Paraplíčko

25. 4. 2008

Videoprojekce filmů, zaměřených na životní prostředí
Soutěž Ekoriskuj (vyhodnocení, odměna)

26. 4. 2008

Videoprojekce filmů, zaměřených na životní prostředí
Soutěž Ekoriskuj (vyhodnocení, odměna)

OBORY, PERLY V NAŠÍ KRAJINĚ

(Dokončení ze str. 1)

na a druhově pestrým bylinným patrem, na které jsou vázána neméně bohatá společenstva živočichů, především z říše hmyzu.

Velmi cenné jsou několik set let staré listnaté stromy, zejména duby a buky. Některé dosud živé, jiné už ve značném stadiu rozpadu tvoří bizarní dominanty obory a jsou jedinečným biotopem pro různé druhy brouků, vázané na mrtvé dřevo – tesařík obrovský, roháč velký, páchník hnědý a další. Současně skýtají i možnosti k hnízdění pro dutinové ptáky.

Obory mají i velký kulturní význam. Inspiraci a klid k tvorbě tam

jako objekty pro záchranné chovy různých druhů zvěře. U nás např. obora Zleby a Kopidlno pro záchranu populace bílého jelena nebo obora Vřísek pro kozu bezoárovou.

Pak už přišla na řadu Lánská obora – obora, která je křivoklátským občanům nejbližší, i když se většina z nich do ní nikdy nepodívala. Znají ji jen z jízdy kolem oborního plotu, nebo se na její panoráma dívají přes plot lemující požárská pole. Byli potěšeni, že si krása obory s ničím nezadá s krásou okolní křivoklátské přírody. Zvláštní kouzlo dává Lánské oboře Klíčavská vodní nádrž, divoké luhy a loučky, které na ni navazují, lesní loučky i roz-

ná přednášková místnost Informačního střediska odměnila po příjemně strávených dvou a půl hodinách Ing. Pechu potleskem a po závěrečném Halali Křivoklátských trubačů se všichni rozcházelí s nadějí, že obory jako perly v naší krajině zůstanou zachovány i pro budoucí generace lesníků, myslivců i ostatních milovníků přírody.

Táňa Friebertová
Informační a vzdělávací středisko LČR Křivoklát

Beseda o lesních oborách ukončila slavnostní fanfára v podání samotného Miroslava Pechy a Lukáše Vápeníka.

Foto Pavel Friebert

Vyprávění Miroslava Pechy pozorně poslouchal zcela plný sál informačního střediska.

Foto Pavel Friebert

nacházeli význační umělci. Připomněli jsme si oboru Jabkenice, kde tvořil Bedřich Smetana, oboru Hukvaldy, která k sobě zcela připoutala Leoše Janáčka, nebo oboru Vřísek, kterou si oblíbil K. H. Mácha. Historie kráčela oborami i na poli politickém. V Lánské oboře byla pod staletým dubem 14. 8. 1920 podepsána „Malá dohoda“ mezi Československem a Jugoslávií, která dala základ dalším dohodám, zajišťujícím bezpečnost nových evropských zemí v meziválečném období. Prastarý dub nese dosud jméno „Dohodový“.

Nelze opomenout ani význam myslivecký. V oborách jsou chovány špičkové chovy různých druhů zvěře a díky péči o zvěř a vysoce odborné práci profesionálních myslivců dosahovány hodnoty trofejí, s kterými se ve volných honitbách prakticky nesetkáme. Obory slouží také

lehlé plochy listnatých a smíšených lesů se staletými stromy.

Co by ale byla obora bez zvěře. Promítnuté snímky i úryvky z videokazet „Lánská obora“ přímo vtáhly účastníky do života zvěře v oboře. Byli svědky dramatických soubojů říjících jelenů a daněk, i pohody, v jaké oborní zvěř po celý rok žije.

Nakonec Ing. Pecha informoval přítomné, že v oboře Lány byla z iniciativy ředitele LS Lány Ing. Jiřího Jandy vybudována a před dvěma lety slavnostně otevřena „Demonstrační obůrka“ a naučná stezka, vedoucí od budovy lesní správy k této obůrce. V ní mohou návštěvníci pozorovat zvěř jelena siky Dybowského a dále zvěř mufloní a dančí. Obůrka je pro návštěvníky přístupná ve stejné dny jako zámecký park Lány.

Do posledního místečka naplně-

ČAS KARNEVALŮ V NAŠÍ KŘIVOKLÁTSKÉ MATEŘSKÉ ŠKOLE

Předjaří je kromě jiného také časem karnevalů. Děti z naší křivoklátské mateřské školy si ho již tradičně užívají dvakrát. První je ten „školkový“. Na ten se připravujeme dlouho dopředu. Děti si samy, s pomocí paní učitelky, vyrábějí různé škrabošky, členky i obličejové masky, aby je na karnevalu nikdo nepoznal. O oblečení dětí do nápaditých kostýmů se postarají maminky. Děti si samy vyzdobí hernu jako taneční sál balónky a barevnými fáborky a veselá zábava může začít. Po promenádě a představení masek – letos přišly čarodějnice i princezny, berušky i dinosaurus, kovbojové, rytíři, batmani i indiáni – začíná ta pravá zábava. Masky předvádějí své taneční kreace při hudbě nebo mezi sebou soutěží v různých disciplínách. Nezapomínáme ani na malé občerstvení a sladkou odměnu nakonec. Druhý karneval pořádá naše MŠ pro širokou veřejnost v křivoklátské sokolovně. Již po několika letech byl program karnevalu, díky finanční pomoci LČR – les. Správa Křivoklát, zajišťována profesionály – panem Jiřím Ladrů a jeho po-

Promenáda a představení masek.

Foto Jaroslava Vimrová

mocníky. Jejich „diskoskotačení“ mělo mezi dětmi i jejich rodiči velký úspěch. V sále plném nejmenších i větších masek vládla celé odpoledne veselá nálada. Děti si zaskočily, zatančily i zasoutěžily, rodi-

če pořídili spoustu snímků i videonahrávek, tak doufáme, že příští rok v předjaří se opět na dětském karnevalu v křivoklátské sokolovně sejedeme.

Věra Svobodová

PLESOVÁ SEZÓNA POKRAČOVALA...

Jistě bylo příjemným překvapením, když se po plesech lesáků a hasičů s hradem objevily další plakáty, které nás zvaly k tanci. Poslední únorovou sobotu pořádalo totiž svůj bál Myslivecké sdružení „Orel“ Kladno, honitba Leontýn.

Stylově vyzdobená křivoklátská sokolovna se po osmé hodině začala zaplňovat a zábava mohla začít. K tanci a poslechu hrála skupina V-Systém. V přisátí jsme objevili barový pult, u kterého jeden mladý muž připravoval úžasné míchané nápoje, které vypadaly tak lákavě, že jim zkrátka nešlo odolat. Barevné, nadešené čerstvým ovocem, to byla velmi příjemná změna v nabídce obvyklého nápojového občerstvení. Jak jsem si všimla, tento nápad ocenily hlavně přítomné dámy. Kdo měl hlad nebo chuť něco zakousnout, v prodeji byly obložené chlebičky, vynikající sekaná a řízký. Jak mi prozradil jeden z organizátorů pan Ing. Janeček, myslivci si občerstvení zajišťovali svépomocí a podle svého názoru to zvládli na výbornou.

Během večera došlo ještě k jedné důležité události a tou bylo pasování pana Antonína Merhauta a jeho přijetí do cechu mysliveckého. Slavnostní a nezapomenutelná chvíle pro většinu přítomných. Nechyběla ani tradiční tombola, která množstvím zvěřiny nenechala nikoho na pochybách, kdo je hlavním pořadatelem plesu.

Všichni se výborně bavili a parket byl stále plný. A já jsem konečně zjistila, jak se tančí čumba. Velká část plesových hostů nebyla zdejší, a to bylo poznat právě při tomto tanci. Když kapelník vyhlásil čumbu a spustila muzika, křivoklátská, kteří nevěděli, o co jde, stále v párech tančili polku, ostatní se chytili za ruce, muži a ženy zvlášť vytvořili kruhy a mezitím se tanečníci ve dvojicích neustále střídali. Až půjdeme příště, určitě se přidáme i my. Bude pěkné, když se i tento ples stane na Křivokláte tradicí a přispěje ke kulturnímu a společenskému životu obce. Je dobře, když se bude pořádat společenských plesů u nás udržovat na stejné úrovni, jakou jsme mohli zaznamenat v letošním roce, protože všechny plesy, které zde proběhly, nasadily vysokou laťku pro ty další. A tak to má být.

Táňa Friebertová

VĚTRNÁ KALAMITA V LESÍCH KŘIVOKLÁTSKA

Dne 1. 3. 2008, opět zhruba po roce, zasáhla Českou republiku vichřice, tentokrát s názvem Emma, a znovu se její důsledky projevíly i na lesích. Tentokrát škody nebyly tak značné jako při orkánu Kyrill, přesto se na území Lesní správy Křivoklát, Lesy České republiky, s.p., vyskytly nezanedbatelné škody. Množství poškozeného dřeva (zlomy a vývraty) se pohybuje kolem 10 tisíc metrů krychlových, to je asi pětina roční těžby na Lesní správě Křivoklát. Nejvíce se silný vítr projevil na revírech Alžběta a Kouřimec. Poškození porostů nebylo plošné, ale jen na některých místech, kde pravděpodobně docházelo k tvorbě vzduchových vírů. Charakter působení silného větru se podobal spíše letní bouři. Co se týká dřevinné skladby, byly postiženy jak jehličnany, tak i poměrně velké množství listnáčů. Především na revíru Kouřimec jsou škody na listnácích (dub, buk, jasan, habr), z toho přibližně 600 kubiků v Národní přírodní rezervaci Velká Pleš. Z této skutečnosti je patrné, že když přijde opravdu silný vítr, neodolá mu žádná dřevina. Bezprostředně po vichřici byly uvolněny hlavní cesty

Nejvíce se silný vítr projevil na revírech Alžběta a Kouřimec.

Foto archiv LS Křivoklát

v lesích a následně se začalo se zpracováním kalamitního dřeva. Předpokládám, že všechny jehličnaté zlomy a vývraty budou zpracovány nejpozději do konce května, čímž se zabrání namnožení kůrovce. Z důvodu bezpečnosti doporučuji návštěvníkům lesa v nejbližší době nechodit do lesa tam, kde se vyskytu-

jí vyvrácené stromy. Z důvodu kalamity je také k dispozici větší množství dřeva vhodného zadat v samovýrobě na palivo, zájemci se mohou přihlásit u místně příslušného revírnicka.

Ing. Jan Povolný
Lesní správa Křivoklát

„Není málo času, který máme, ale mnoho času, který nevyužijeme“

(Seneca Lucius Annaeus)

GALERIE LEDNICE SLAVNOSTNÍ OTEVŘENÍ

Již pár dnů schází do otevření nové, velké a pro výstavy uzpůsobené prostory nacházející se v bývalých lednicích a spílce krivoklátského pivovaru. Návštěvník zde nalezne malou expozici vztahující se ke krivoklátskému pivovaru. V bočních dvou klenutých prostorách pak prostor pro příležitostné výstavy dvou rozměrných předmětů. Vlastní lednice má novou výmalbu evokující staré omítky. To, že na hradě Krivokláte vzniká takováto prostora, se velmi rychle rozneslo a dnes již zájem zde vystavovat sahá i na několik let dopředu. Tak tedy v sobotu 29. března můžeme popřát této části hradu jen samá krásná díla zručných umělců.

Hradní kaple. Foto Milan Bednařík

Konečně dojde na střešní kaple, a nejen na ni, ale na celé jižní křídlo, kde bude opravován krov a krytina, komíny a štíty. Bude tím završena postupná oprava střešního pláště horního hradu. Financování oprav bude čerpáno z Programu ochrany architektonického dědictví, který je vyhlášen ministerstvem kultury. Pokud vše bude probíhat dle plánu, bude oprava dokončena během podzimních měsíců. Návštěvnícký provoz by neměl být ničím narušen.

Ještě před oficiálním zahájením nové sezóny na hradě proběhly letošní brzké Velikonoce. Bohužel až po uzavření novin, tak atmosféru připomínáme snímkem z loňského roku.

Foto Milan Bednařík

CO PŘINESE SEZONA 2008?

Sezónu startujeme posledním březnovým víkendem. Květen bude ve znamení koncertu velkého českého kytaristy Pavla Štaidla, hrad se zúčastní i akce „Čistá Berounka“. Červen je startovacím měsícem Léta na Krivokláte, kdy 14. a 15. června zahájíme velkým dětským dnem. Prázdninové měsíce budou naplněny koncerty, kdy vystoupí např. Spitituál Kvintet, Pavel Bobek, můžeme se těšit na irskou a bretaňskou hudbu, a opět na jazz. Divadlo bude zastoupeno například představením – Cyrano z Bergeracu. Velmi milá událost proběhne 15. června, kdy se vrátí obrazy do trojboké kapličky sv. Trojice (sv. Vendelína) vedle hradu.

Návštěvnícký provoz a kulturní a společenské akce není jedinou činností správy během sezóny. I přes omezený rozpočet bude pokračovat oprava budovy Hejtmanské domy a práce se přestěhují do místností 1. patra (směrem do nádvoří), kde se snad podaří připravit dostatek vhodného prostoru pro zamýšlenou výstavu věnovanou Karlu Šnoblovi, která by byla součástí oslav 900 let hradu Krivoklátsko (viz minulé číslo KN).

Pohled na střešní trakt jižního křídla hradu, který letos projde velkou obnovou.

Foto Luděk Frencl

Vstupenky pro občany Krivoklátska výdej prodloužen do 30. dubna 2008

Volné vstupenky na letošní Velikonoce a Advent na Krivokláte, jsou určeny pro všechny občany Krivoklátska. Zájem již projevilo velké množství občanů. Abychom umožnili je vyzvednout i pro zbývající, bude výdej pokračovat i nadále v pracovní dny na správě hradu vždy od 9 do 16 hodin. Od 1. dubna bude distribuce probíhat v pokladně hradu až do 30. 4. 2008 v provozních hodinách pokladny

BŘEZEN – FINÁLE OPRAV A PŘÍPRAV NA SEZÓNU 2008

Březen znamenal velmi horečné dokončování všech stavebních oprav, ale především velkého úklidu prakticky ve všech prostorách prohlídkových okruhů. Pohled obyčejného návštěvníka, který určitě novinky zaregistruje, bude asi takovýto: Stříbrnice, Malá obrazárna a Fürstenberská obrazárna ve 2. patře severního křídla mají opravenou a voskem fixovanou vnitřní omítku. Stojany vymezující pohyb návštěvníků dostaly nová lana, speciálně vyrobená pro Krivokláte. Okna obou pater severního křídla – Knihovna

a Muzeum, jsou opatřena „zimní“ tepelnou izolací a interiérovými závěsy. Je tím konečně dořešeno zimní udržování vhodného klimatu a budou osazovány do doby vyrovnání teplot. Závěsy budou v některých oknech sloužit po celou sezónu pro tlumení infračerveného záření. Vězeňské cely Bílkova vězení jsou zbaveny množství novodobých vypínačů a zásuvek. Většina cihlových dlažeb je voskována pro snížení prašnosti, zjednodušení úklidu a především zpomalení opotřebení (ošlapání, drobení).

Budova Hejtmanského domu prochází postupnou obnovou. Rekonstrukcí historických toalet získala správa hradu již důstojné sociální zařízení.

Foto Luděk Frencl

Krivoklátská hudci s kozlíkem Arnoštem přišli vyhnat zimu i z hradního nádvoří.

Foto Luděk Frencl

ZE SPRÁVY CHKO KŘIVOKLÁTSKO

PLÁN OBLASTI POVODÍ BEROUNKY

V souladu s ustanovením zákona o vodách, nebo také vodního zákona, připravuje podnik Povodí Vltavy střednědobou koncepci „Plán oblasti povodí Berounky“, která bude výchozím a závazným dokumentem pro ostatní územně plánovací dokumentace, jako např. územní plány jednotlivých obcí, a to bez ohledu, jestli jsou už dnes schváleny nebo se teprve tvoří. Pokud by se již dříve schválený územní plán dostal do rozporu s touto koncepcí, samozřejmě po jejím schválení, bude se jí muset přizpůsobit. Jde tedy o dosti významný plánovací a koncepční materiál. Také proto, že se dotýká tak významných oblastí života každého občana, jako je zásobování pitnou vodou a likvidace vod odpadních, ochrany zásob pitné vody a vodního režimu v krajině. Kdo sleduje trochu tuto problematiku, ví, že

před časem vyvolal určité emoce a diskuse návrh tzv. Plánu hlavních povodí (PHP), který původně obsahoval seznam zhruba dvou set výhledově připravovaných velkých vodních nádrží, a to prakticky bez revize přejatých ze starého Směrného vodohospodářského plánu (SVP) z roku 1972, který je převzal z ještě starších materiálů, jdoucích postupně až kamsi do rakousko-uherských dob. Mezi těmito perspektivními nádržemi byla i přehrada na Berounce u Skryj (ještě také menší nádrže na Zbirožském potoce a Javorníci). Ta by měla zásadní negativní vliv na přírodu Krivoklátska a byla již v osmdesátých letech minulého století (ve variantě hráze na Berounce u Nezabudic) předmětem rozsáhlých diskusí mezi vládními složkami a ochránci přírody. V té době nebývalý odpor veřejnosti proti vládou prosazovaným vodohospodářským stavbám vedl nakonec k usnesení vlády ČSR, kterým byla příprava přehrady na Berounce zastavena. Nikoli však vyškrtuta z SVP,

a tak se dostala opět i do nového koncepčního materiálu. Jen díky ministryni zemědělství Mileně Věcenové, která sice zastávala tento post jen chvíli, ale zvládla citlivou záležitost s velkým šarmem, se z PHP celá příloha o přehradách vypustila. Teď je paní Věcenová vel-

vyslankyní v Bruselu a na pořad dne se dostává další koncepční krok, jakýsi nižší stupeň strategického plánování, týkající se jen povodí Berounky. Lze očekávat, že tam i o jmenovaných nádržích bude zmínka. Jako každá koncepce i tento dokument bude podroben po-

souzení vlivů na životní prostředí v souladu s příslušným zákonem. Ministerstvo životního prostředí oznamuje zahájení tzv. zjišťovacího řízení, ve kterém má každá dotčená instituce, obce, orgány státní správy, ale i každý jednotlivý občan nebo občanské sdružení právo, ne-li povinnost, sdělit své podněty, připomínky a požadavky na způsob, rozsah a předmět tohoto posouzení, a to do 20 dnů od zveřejnění této informace (směrodatné je zveřejnění Městským úřadem v Rakovníku na úřední desce). Své vyjádření může kdokoli adresovat přímo MŽP, odboru posuzování vlivů na životní prostředí, Vršovická 65, Praha 10. Oznámení o koncepci by mělo být dosažitelné na Městském úřadě v Rakovníku, na Správě CHKO Krivoklátsko ve Zbečně jej máme také a je i na internetové adrese: <http://eia.cenia.cz/sea/koncepce/pr ehled.php>, koncepce má kód MZP074K. Domnívám se, že tak významná koncepce se bez veřejné diskuse neobejde.

Ivan Kasalický

Berounka u Višňové.

Foto Ivan Kasalický

klub maminek a dětí,
od 9 do 11 hodin v Mateřské škole Křivoklát

Program na měsíc DUBEN

- 3. 4. Jahůdky – jednoduché magnetky.
- 10. 4. Obtisk rukou do sádry.
- 17. 4. Krepákové dárkové papíry – dle vlastní fantazie dětí a maminek.
- 24. 4. Kytíčky, korálky ze samotvrdnoucí hlíny.

TVOŘIVÉ PODVEČERY

od 18 do 20 hodin
v Informačním a vzdělávacím středisku Lesů ČR
na Křivoklátě

- 7. 4. Jarní květináčky zdobené ubrouskovou technikou – decoupage.

S sebou si přineste pracovní oděv. Cena 40,- Kč/ks.
Je nutné se přihlásit nejpozději do čtvrtka 4. dubna
na tel. číslo 723 840 765 (J. Rajska).

OBECNÍ KNIHOVNA HODINY A MODERNISMUS V ANGLICKÉ LITERATUŘE

Hodiny jsou bestsellerem amerického autora Michaela Cunninghama. Kniha by patrně nikdy nevznikla, nebýt autorovy lásky a obdivu k jedné z nejvýznačnějších spisovatelek 20. století – k Virginii Woolfové. Abychom ale opravdu pochopili, „co tím chtěl básník říci“, je třeba vydat se do Anglie na počátek minulého století. Ano, mám na mysli to „úžasné 20. století“, dobu, kdy se všechno zrychluje, zkracuje a jde dopředu ohromným tempem díky vynálezům (vzpomeňte na Hrabalovy Postřižiny). Nové politické i umělecké spolky bují jak houby po dešti. Pomalu ale jistě se začíná mluvit o tématech, která byla po staletí tabu – jako postavení žen ve společnosti, sociálně slabí, sex atd. Všechno je najednou jinak a má jiná pravidla. A tak revoluce jménem „modernismus“ se nemohla vyhnout ani literatuře. Jestliže psaní dosud mělo svoje po staletí ustálená pravidla, nyní je dovoleno téměř vše – klasická struktura románu je postavena na hlavu, verš se totálně rozbije. Modernismus v anglické próze představují zejména tři jména – D.H. Lawrence, James Joyce a právě Virginia Woolfová. Všichni tři se snaží o umělecké využití proudu vědomí (záznam toku myšlenek), které znamenalo podstatné rozšíření tvarových možností pró-

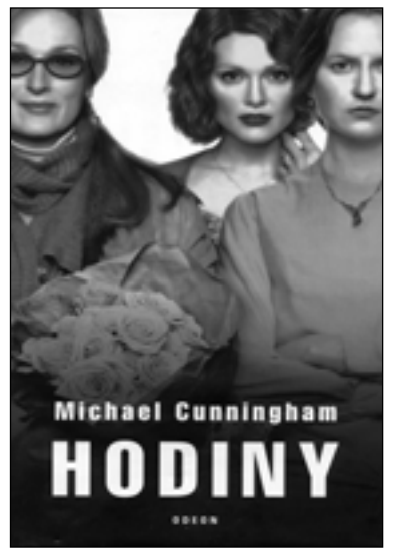
zy. Každý se s novými možnostmi vypořádává po svém. Woolfovou fascinuje kráska a pomíjivost okamžiku. Vždyť celý život se skládá z jednotlivých okamžiků. Nakonec – co nám na samém konci zbude – než vzpomínky na několik okamžiků, kdy jsme se dostali ke kořenům samotného bytí, kdy jsme si každým pórem uvědomovali, že „teď – právě teď žijeme a chceme žít“? A nemusí to nutně být ty okamžiky, které se logicky zdají pro náš život nejdůležitější – jako svatba, narození dítěte či smrt někoho blízkého, ale momenty, které se na první pohled zdají bezvýznamné. Jediněný východ slunce u moře, oduševnělá tvář zajímavého muže z vlaku, kterou si kdožvíproč dokážu vybavit i po 30 letech, svraskalé ruce stařenky, které jsem pomáhala vynešt tašku z tramvaje. A pak se jednou – za 30, 40 let podívám na svoje ruce a zjistím: „to já jsem ta stařenka, to já mám svraskalé ruce!“

Paní Dallowayovou napsala Virginie Woolfová v roce 1925. Popisuje zde jediný den ze života titulní hrdinky, ale právě způsob, jakým tak činí, kdy vlastně za sebou vrství jednotlivé okamžiky dne, je pro čtenáře velmi sugestivní a ve své době naprosto ojedinělý. Byla to právě tato forma, která okouzila Cunninghama natolik, že si ji vypůjčil pro Hodiny. Hold Virginii Woolfové složil nejen formou, ale především tím, že ze svojí oblíbené autorky udělal jednu ze tří hlavních hrdinek. Neopisuje totiž jeden den jedné ženy, ale tři žen:

Anglie, Richmond, 1941: Se zatajeným dechem nahlédneme do vnitřního světa Virginie Woolfové, přibližujeme tvůrčímu procesu, kdy píše své vrcholné, nejintimnější a zároveň nejkomplikovanější dílo – Paní Dallowayová. Postupně se dostáváme do sítě Virgininích vztahů s jejími nejbližšími, zároveň však bezmocně přihlížíme jejímu boji s duševní nemocí. Virginie nakonec tento boj dobrovolně vzdává....

Los Angeles, 1951: Laura Brownová, těhotná žena v domácnosti, se snaží prosvětlit depresi všedního stereotypu právě knihou Paní Dallowayová. I ona je stíhána hlubokou nejistotou ve vztazích, zejména k roli matky a hospodyňky, ve které by ji rádo vidělo její okolí – především manžel Dan, válečný veterán, pro něhož připravuje narozeninovou oslavu.

New York, 2001: Také moderní paní Dallowayová – Clarissa Vaughnová, emancipovaná nakla-

datelka chystá oslavu pro muže, kterého miluje – pro básníka Richarda umírajícího na AIDS, který právě získal prestižní literární cenu.

Přestože jsou na první pohled tyto tři ženy jakkoli rozdílné, je toho mnoho, co je spojuje. Všechny tři mají zvláštní postoj ke světu – světu, který od nich čeká něco, co jim není vlastní – ať už je to role dokonalé matky, manželky, či dokonalé hostitelky. Rozpor mezi tím, kým se samy cítí, a tím, co po nich chtějí ostatní, je uvrhává do ještě většího zmatku a nejistoty. Nebojí se ani tak, že neobstojí před ostatními, ale že neobstojí samy před sebou. Jde o pocity, které se mohou vynořit z hlubin každého člověka a mají obecnou platnost bez ohledu na místo a čas. I proto se příběhy nakonec překvapivě protnou. Hodiny – je kniha o umírání a bezmoci, ale také o ohleduplnosti a lásce, o tom, že člověk může být hluboce nešťasten, a přesto dokáže najít i krátké okamžiky štěstí.

A ještě něco – pro ty, co nečtou – v roce 2002 natočil Stephen Daldry velmi úspěšný stejnojmenný film s hvězdným obsazením (Nicole Kidman, Julianne Mooreová a Meryl Streepová). Z deseti nominací na Oscara si sošku nakonec odnesla jen Nicole Kidmanová, která ztvárnila Virginii Woolfovou. Dodnes mě mrzí, když si vzpomenu na úvodní scénu, kdy Kidmanová stojí v kabátě v ledovém potoce a za chvíli už tam nestojí, ale jen se vznáší v proudu vody, z nohy jí padá bota... Oskara dostala zaslouženě. Je to jedno z mála děl, kdy je film stejně kvalitní jako kniha.

Ivana Varju

ČESKÝ SVAZ OCHRÁNCŮ PŘÍRODY KŘIVOKLÁT INFORMUJE

Dobrovolní ochránci přírody, podobně jako jiné spolky a občanská sdružení, mají pravidelně počátkem roku svoji výroční členskou schůzi. Letos byla svolána na sobotu 1. března k Sýkorům. Asi se k nám do sdružení hlásí i Emma, protože se dostavila skoro přesně, chvíli před desátou hodinou. Bohužel přitom cestou smetla velkou část lesního porostu na Brtvě, což je na pravém břehu Berounky proti Čertově skále, a ještě k tomu v národní přírodní rezervaci Velká Pleš. Jak jsme zjistili později, přibrala pak i velký kus lesa v přírodní rezervaci Alžběta, která leží uvnitř Lánské obory. To loňský Kirill se tolik ve zvláště chráněných územích nevyřádal. Díky Emmě jsme také schůzovali dlouho bez elektřiny, což nám tak moc nevadilo. Výroční schůze předně uctila památku těch, kteří nás natrvalo opustili – Máši Škarpové a Petra Rysa. V pravidelném programu pak zhodnotila činnost v loňském roce a naplánovala podobné akce i na letošek. Tradičně se koná, jako první akce v terénu, brigáda na školní naučné stezce u ZŠ Křivoklát. Bohužel i letos budeme muset obnovit zničený panel, pokud Správa CHKO Křivoklátsko bude mít náhradní již vyrobený. Doufejme, že

Péče o naučné stezky a panely na nich je nikdy nekončící práce.

Foto Ivan Kasalický

neznámého vandala podivná „kratochvíle“ přestane bavit. Brigáda se uskuteční 29. března. Pro členy, ale i pro veřejnost, se také tradičně koná vycházka do přírody. Letos ji plánujeme na 8. května, a to z Pustověti, přes Malou Bukovou do údolí

Tyterského potoka, k Rozvěděčku a podle vody na Křivoklát. Sraz je v 9 hodin v Pustovětech, kam účastníci dojedou vlakem nebo se tam dopraví jiným způsobem. Zájezd, který také patří ke každoročním akcím, se letos bude konat až v září a plánujeme výjezd do Českého Středohoří. Také zde je místo i pro veřejnost. Termín zájezdu byl určen na 25. až 27.9. a případní zájemci se mohou přihlásit u paní Jany Naďové, u Ing. Miroslava Pechy, u Milana Širokého nebo u mě. Cena pro nečleny obvykle nedosáhne ani 1000 Kč. Z dalších akcí bych se chtěl zmínit ještě o účasti našich členů ve funkci lektorů při okresním kole soutěže Zelená stezka-zlatý list, které se koná pro školy z Rakovnícka, letos již počtvrté v prostoru kolem Emílovny. Hlavním pořadatelem je Informační středisko Lesů ČR. Letos bude také pokračovat ornitologický průzkum na nelesních lokalitách Křivoklátska. Závěrem bych chtěl ještě pozvat případné zájemce o činnost dobrovolných ochránců přírody, aby se do naší základní organizace přihlásili. Jsme otevření pro všechny, bez ohledu na jejich bydliště, předpokladem je jen upřímný zájem o přírodu a zejména o Křivoklátsko.

Ivan Kasalický
předseda ZO ČSOP Křivoklát

ČERNÁ KRONIKA

SPECIALISTA NA BEDNY

MĚSTEČKO/ROZTOKY (bed.) Pravděpodobně stejný nenechavec „navštívil“ v brzkých ranních hodinách bedny, které stávají před obchody kvůli časným rozvozcům pečiva a tiskovin. Nejprve se „podíval“ do bedny stojící před soukromým obchodem v Městečku. Poté, co urazil zámek, odcizil odtud časopisy a DVD tituly za 1 tisíc 320 korun. Stejným způsobem vnikl posléze do bedny před prodejnou Jednoty v Roztokách, ze které odnesl cukrovinky i s pěti kusy plastových přepravků. Tady škoda činila 2 tisíce korun.

MUNICE V LESE

NOVÝ DŮM (bed.) Nevybuchlá munice z druhé světové války se povalovala v lese nedaleko Nového Domu. Porost skrýval čtyři ruční granáty F1, dva ruční granáty 42, jeden zápalný náboj ráže 12,7

mm a zapalovač značky Kalašnikov. Vše je sovětské výroby a pochází z války. Zejména zapalovač byl v havarijním stavu, a tak ho musel krajský pyrotechnik odpálit na místě nálezů. Zbývá munice byla odvezena k odborné likvidaci. „Upozorňujeme hlavně děti a mládež, že s jakoukoliv nalezenou municí se nesmí manipulovat. I když bývá většinou její plášť zkorodovaný, uvnitř může být smrtelný nástroj stále ještě funkční,“ varuje mluvčí rakovnických policistů René Černý.

OKRADL ZEMĚDĚLCE

KARLOV (bed.) Více než 550 litrů motorové nafty zmizelo z areálu zemědělské společnosti na Karlově. Zloděj si pohonnou hmotu odsal ze zde stojící cisterny a při tom ještě poškodil světlo a čerpadlový stojan na naftu. Způsobil tak celkovou škodu ve výši 18 530 korun.

TJ SOKOL Křivoklát

1907 - 2007

100 let

od založení jednoty

Výstava fotografií a dokumentů
z archivu Křivoklátské tělocvičné jednoty mapující sportovní a kulturní aktivity
občanů obce
která se koná 1.4. – 30. 4. 2008

doprovodný program:

Z historie jednoty
Vyprávění z historie Sokola a jednoty doprovázené dobovými fotografiemi z archivu jednoty. Přednáší Pavel Kalpar, starosta Křivoklátské sokolácké jednoty.

Sobota 5. dubna 2008 ve 14.00

Sri Lanka
Sri Lanka – země úsměvů. Vyprávění o cestě, životě a hlasech o přírodě Sri Lanky, které je doprovázené obrázky a živými živočichy. Přednáší Richard Kraus a Jaroslav Hamouz – účastníci přírodovědné expedice do této země. Vyprávění je uviděno jako vzpomínka na dřívější vzdělávací přednášky doprovázené tehdy „skriptoskopiemi“ obrázky a pravidelně v režii sokolácké jednoty.

Úterý 15. dubna 2008 ve 15.30

Srdečně zveme nejen členy Sokola, ale všechny občany a hosty obce
Otevřeno: út – pá 8 – 14.45 so – ne 9 – 15
Výstavní síň Informačního a vzdělávacího střediska
Budy
Křivoklátsko o.p.s., Křivoklát

ZAJÍMAVÁ MÍSTA NA KŘIVOKLÁTSKU (XXVI)

DOLNÍ MLÝN NA TYTERSKÉM POTOCE

Odbočíme-li ze silnice vedoucí z Nezabudic do Skryj za restaurací U Rozvědčíka doprava a vydáme se vzhůru proti proudu Tyterského potoka, narazíme na budovu někdejšího Dolního mlýna.

První písemná zmínka o něm je z roku 1654. Dozvídáme se z ní, že na pozemcích náležejících hradu Křivoklátku stojí mlýn o jednom kole. Další zápis z roku 1714 říká, že na Dolním mlýnu působí mlynář Václav Girger, který musí na hrad odvádět ročně 8 zlatých činže a za nedodaného vepře ještě 8 zlatých navíc. V létě je povinen ještě s jednou osobou chodit osm dní na robotu.

Roku 1723 koupil Dolní mlýn Václav Ryska. Ten měl – podle zá-

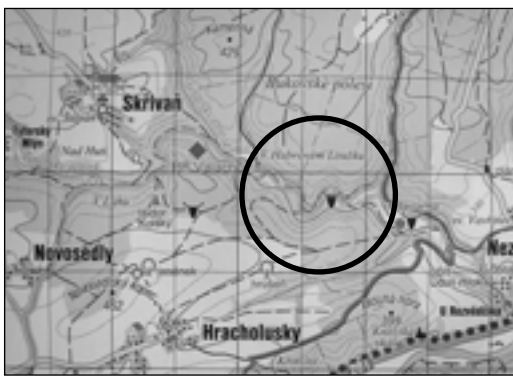
semlít farské obilí, a to bez odmlouvání, a dodávat čistou mouku, krupky i jiné produkty. Maso hovězí i jiné, jakož i sůl, byl pak mlynář povinen odebírat jen ve Skřivani.

Když roku 1759 Václav Ryska zemřel a brzy po něm i jeho manželka Anna, zdědil mlýn jejich syn František Ryska a po něm jeho syn Ignác. Na začátku 19. století bylo stavení ve špatném stavu, a tak není divu, že v roce 1815 prodal Ignác Ryska mlýn za 200 zlatých Josefu Ptákovu ze Hřebečnicků. Ten ho ale už za 13 let prodal za 1620 zlatých (!) Josefu Štillerovi z Loučeného mlýna u Ryšína. Stalo se tak v době finančního krachu vídeňských bank. Protože vést dva mlýny bylo nad Štillerovy síly, postoupil roku 1832 Dolní mlýn svému synu Václavovi. Od něj kou-

koupili do Dolního mlýna válcové stolice a vyřadili mlecí kameny. Anna však brzy zemřela a manželství zůstalo bezdětné. A tak, po krátkém hospodaření, prodal Josef Šíma mlýn roku 1905 knížeti Maxmiliánu Egonu II. z Fürstenberka.

Zařízení Dolního mlýna odkoupil tyterský mlynář Josef Hampl a budova začala sloužit jako hájovna. Hájní bydleli v objektu nejen za „knížete pána“, ale i po roce 1929, kdy Fürstenberkové prodali Křivoklátsko československému státu a správy nad lesy se ujaly státní lesní správy. V současné době je bývalý Dolní mlýn určen pro značnou zchátralost k demolici.

Tomáš Bednařík

Dolní mlýn na Tyterském potoce kolem roku 1975.

Foto Milan Bednařík

pisů v gruntovní knize – zajímavé robotní povinnosti. Osm dnů žňové roboty, posekat a usušit seno z louky, dodat dva žejdlíky suchých smržů a lískových ořechů. Dále dodat z každé chovné prasnice 1/4 na hrad, stejně jako z chovného kusu hovězího dobytka. Bílit plátno a pilně dohlížet na vrchnostenské louky. Mimo to byl povinen kdykoli zadarmo

pil mlýnec roku 1853 Martin Šíma pro svého syna Josefa, který se oženil s Annou Čechovou, dcerou nezabudického mlýnaře.

Ta dostala velké věno, a tak

Dolní mlýn dnes.

Foto Markéta Polívková

DOBROTÝ Z BABIČČINY KUCHAŘKY

aneb Expedice za tajemnými vůněmi křivoklátských kuchyní

22. díl

Velikonoce jsou předzvěstí nezadržitelně se blížícího jara. Vše se začíná probouzet ze zimní šedi a člověku je hned veseleji na duši. Dnešní vaření by proto mělo také korespondovat se svátkem jara. Když jsem pročítal příspěvky došlé do tohoto čísla, nemohl jsem si nevšimnout ankety, a v ní panem profesorem Vávrou hosené rukavice k mé osobě. Potěšilo mne, že jsem u tohoto světaznalého člověka zabodoval co by odborník přes gastronomii, i když se živím úplně něčím jiným. „Děkuji za uznání a rukavici zvedám.“ Vzpomněl jsem si, že maminka měla ve svém kuchařském sešitě celou stránku věnovanou osvědčeným velikonočním pamlskům. Mazanci počínaje přes velikonoční nádivky až po několik desítek vajíčkových pomazánek. U všeho pečlivě poznamenané, od které z místních hospodyněk recept získala. A věřte, že to byly kuchařky vyhlášené v širokém okolí. Moc mě mrzí, že právě za nimi dnes nemohu zajít pro recepty, protože většina z nich již není mezi živými. Já je ale mám ještě v živé paměti, a tak se Vám budu snažit alespoň jejich umění naservírovat zprostředkovaně. Co tedy s velkým množstvím vykoledovaných vajíček, jak se ptá anketní otázka? Odpovídám obrazně, co by vám asi poradila paní Růžena Jirásková, která bydlela v budově křivoklátské spojitelné, a kam jsem často jako kluk chodil, protože jsem kamarádil s jejím vnukem Láďkem, když tu u ní o prázdninách pobýval. Paní Jiráskovou si pamatuji jako stále usměvavou ženu, jak ve sněhobílé zástěře kralovala ve své kuchyni provoněné vanilkou a jak míchala v měděných kotlících různé krémy

a všechny ty možné dobroty. Vidět ji zdobit třeba dort byl zážitek. Paní Jirásková mi v mnohém připomínala Magdalenu Dobromilu Retigovou. Tolik moje vzpomínka na paní kuchařku s velkým P, ale nyní již ten její slibovaný recept.

JARNÍ PLNĚNÁ VEJCE

vejce vařená natvrdo, máslo, smetana, sůl, pepř, pažitka nebo mladé kopřivy, petrželka, ředkvičky.

Uvařená vejce podélně rozkrojíme, do misky oddělíme žloutky a bílky naskládáme na talíř. Žloutky zvážíme a přesně tolik přidáme másla, osolíme a opepříme. Podle potřeby rozředíme smetanou a vše vyšleháme do pěny. Přidáme nadrobno posekanou pažitku nebo mladou kopřivu. Žloutkovou pěnou naplníme půlky vařených bílků a ozdobíme

me pokrájenou ředkvičkou. Na chvíli dáme do ledničky ztuhnout. Podáváme s bílým pečivem. Pokud se vám sejde vajec více, můžete provést několik obměn náplně a tím sváteční pokrm ještě zatraktivnit.

Sýrová pěna

Do žloutků s máslem nastrouháme sýr Nivu a vše zjemníme 3 lžícemi bílého jogurtu či smetany.

Česneková pěna

Do žloutkového základu s máslem rozdrtíme 3 stroužky česneku a vše ozdobíme nastrouhaným tvrdým sýrem a červenou kapíí.

Pašťuková pěna

Do žloutků vmícháme 1 malou játrovou pašťuku a chuť zpikantníme pár kapkami worchesteru. Ozdobíme nakládanými nadrobno pokrájenými kapiemi nebo okurkami.

Milan Bednařík

DUCHOVNÍ ZAMYŠLENÍ

Všechna vítězství Církve i každého křesťana stojí na utrpení – na Kalvárii, ale vycházejí z triumfu prázdného hrobu. Bez pevné víry ve zmrtvýchvstání by byla marná naše zbožnost. Až nabudeme vlastní životní zkušenost o víře ve Vzkříšení Páně, tak budeme novými lidmi. Kdy začít s přípravou na tuto milost obnovy? Právě dnes a nyní! Naše víra s přípravou na tuto milost obnovy? Právě dnes a nyní! Naše víra je vítězství, které přemáhá svět.

Ježíš – Vykupitel nás ujišťuje: Důvěřujte mi, já jsem přemohl svět! A sv. Pavel dodává: Buďte-li věřit celým srdcem, že Bůh vzkřísil Ježíše z mrtvých. (Ř. 10,9) To je jádro křesťanské zvěsti a celé vyznání víry, celé tajemství Kristovo, hlubokého významu. Zamysli se nad tím! Je důležité, aby všechno úsilí teologů, kněží bylo co nejblíže životu, aby ta slova o Kristově tajemství nebyla jen nějaká suchá formule. Leckomu chybí pokora a odmítají to, co nazývají moralizováním. K Velikonocím patří letnice. Kež jsme každý takovým chrámem Ducha sv.

To, že po každé zimě přijde krásné jaro, to každý připouští, ba počítá s tím. Ale to, že po Ukřižování přichází Vzkříšení, mnozí odmítají.

Dávno je pryč doba křížáckých válek, a není třeba osvobozovat Boží hrob od nevěřících, avšak pomozte osvobodit sebe i každého druhého – křesťana i ateistu – z hrobu jeho vlastní nedůvěry, strachu, hříchu, stresu, sobectví! Bez toho osvobození leží lidé v hrobě absurdity. Bez Krista by byl celý lidský život jen zběsilým kolotočem podle vzoru „pracuj a konzumuj“. Bez Krista by lidský život byl jen příběhem vypravovaným bláznem.

Všichni toužíme po pokoji, po jistotě, ale svět a jeho organizace a pakty ten pokoj člověku nedají. Člověk touží být milován a zakoušet, že je milován Bohem i člověkem. Bohočlověk, ukřižovaný kvůli našim hříchům, vstal z mrtvých a žije dál. Když začneme kráčet životem s Ježíšem Kristem, rozplynou se naše obavy a smutky. Ano, Ježíš vstal z mrtvých a my jsme toho svědky!

J. P.

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

Milan Široký	28. 2.	65 let	Křivoklát 130
Jiří Pavlíček	24. 2.	70 let	Křivoklát 205
Helena Vydrová	23. 2.	71 let	Častonice 20
Jaroslav Staněk	16. 2.	76 let	Křivoklát 177
Božena Čermáková	28. 2.	77 let	Křivoklát 258
Bohumil Souček	28. 2.	80 let	Křivoklát 11
Anna Breníková	9. 2.	82 let	Křivoklát 194
Jan Spurný	1. 2.	82 let	Křivoklát 200
Marie Šimová	21. 2.	82 let	Křivoklát 158
Albína Jirásková	22. 2.	83 let	Křivoklát 54

S BOLESTÍ V SRDCI VZPOMÍNÁME

Miroslava Hrbková

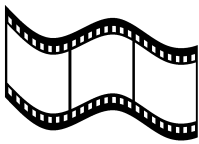

+ 18. března 2008 ve věku 74 let

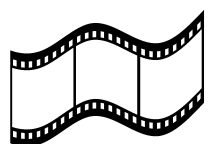

JARO JE ZA DVEŘMI

KŘIVOKLÁTSKÉ UDÁLOSTI V OBRAZECH

Králem diskžokejů pro děti je bezesporu Jiří Ladra z Rakovníka. Kdo byl na dětském karnevalu, jistě má slova potvrdit. On i jeho pomocníci zaujali děti v páru minutách. **Foto Luděk Frencl**

V očích i těch nejmenších návštěvníků karnevalu bylo možno vyčíst radost. A to je největší odměna pořadatelům. **Foto L. Frencl**

Hasič, kašpárek, princezna, král, rytíř či jiný hrdina, to jsme přece my, jedna velká dovádějící karnevalová rodina. **Foto Tomáš Bednařík**

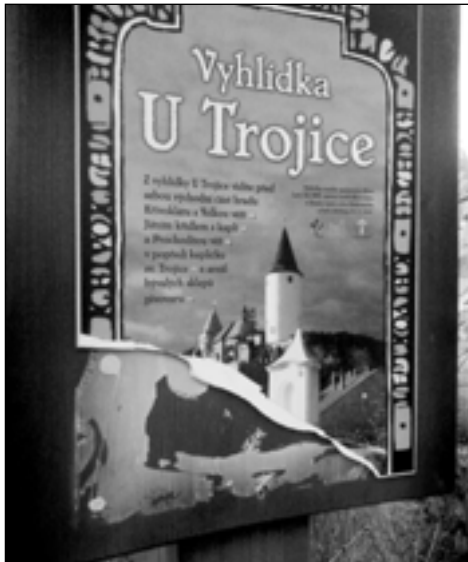
Slavnost vynášení smrtky se letos konala v komornějším počtu účastníků. Hlavním důvodem bylo sychravé počasí, které leckoho odradilo. **Foto Tomáš Bednařík**

„Přišlo jaro do vsi, kde jsi, zimo, kde jsi“? Takováto lidová říkadla a popěvky zněly prvním hradním nádvořím v podání lidového dětského souboru pod vedením Daši Pavlíčkové za vydatné pomoci dětí z křivoklátské mateřské školy.

Foto Jana Jirásková

Bezbrhý blbost se opět ukázala v plné své síle. Jak jinak si vysvětlit počínání vandala, co zničil informační tabulku na vyhlídce U trojice. **Foto Milan Bednařík**

K Velkému pátku provedl v Královském sále hradu Křivoklátska Rakovnický komorní orchestr pod vedením dirigenta Tomáše Pavlíčka Komorní koncert.

Foto Pavel Friebert

Dirigent Tomáš Pavlíček doplnil Komorní koncert četbou úryvků z Písmo svatého. **Foto Pavel Friebert**

KAPITOLY Z HISTORIE KŘIVOKLÁTSKA – X

KOLÉBKA ŽELEZÁŘSTVÍ

Křivoklátsko se svými přírodními zdroji a řekou Berouňkou se již od pradávna stalo vhodným územím pro vznik řemeslné a později průmyslové výroby. Rozsáhlé lesní masivy a bohatá naleziště rudy byly vhodnou surovinovou základnou pro rozvoj důležitého odvětví – železářství.

Počátky výroby a užívání železa v Čechách můžeme položit zhruba do druhé poloviny 5. století př.n.l., do tzv. doby laténské, kdy naše země osídlili Kelové. Železo se tehdy tavit v nízkých šachtách o výšce asi 60 cm a šířce 30 cm, které byly postaveny ze žáruvzdorné hlíny nad prohloubenou nístějí. Vítr se dmýchal jednoduchým dmy-

chadlem. Vytavená železná houba byla znovu vyhřívána, zbavována strusky a překovávána. Jedna tavba dala asi 3-12 kg železa. Nejvýznamnější železářskou oblastí laténských středních Čech byla kotlina v okolí dnešního Berouna. Prioritu zde hrálo keltské hradiště u Stradonic. Přestože se na tomto hradišti nepodařilo železářské pece nalézt, zpracování železných rud dokládají železné nástroje, jako kleště, kladiva, ale i množství hrud železné strusky a nádoba naplněná železem ve stadiu opětovného přetavování. Ve Stradonicích se však železo nevyrábělo jenom nahradišti, ale také v osadě pod ním, kde byly nalezeny čtyři železářské pece s hutnickými struskami. Ze stejného období

Železářny ve Staré Huti kolem roku 1913.

Foto E. Jílovský

pochází i osada Tíhava u Hořovic, jejíž existence je doložena od časného latěnu do pokročilejšího římského období. Nebyla to však patrně osada keltská, ale původního lidu, který přečkal keltskou invazi. Také zde byly nalezeny nejenom četné hrudky železných hornin, z nichž mnohé prošly žářem, ale i hutnické strusky typické pro laténské železářství.

První písemné zmínky o rozvoji železářství na Křivoklátsku se objevují až v raném středověku. Podle nich se zpracování rudy provádělo nejdříve v místech kolem řeky Berouňky. Sem kladl nepříliš věrohodný kronikář Václav Hájek z Libočan vznik Staré huti již k roku 777. Udává místo severně od dnešního Hýskova, kde se ruda dobývala v údolí Jakubinky. Bájemi opředená že-

TOMÁŠ BEDNAŘÍK

lezná huť (někdy též nazývána jako Hěskova huť) je však spolehlivě doložena až na počátku 15. století, kdy byl jejím držitelem měšťan Nového Města pražského Martin Rezler. Ten ji za Václava IV. prodal staroměstským patricijům Janovi a Ulrychovi Ortlinům. Ti přibrali roku 1417 do spolku Heinricha Falkenauera, který se zavázal, že tehdy pustou železnou huť a doly svým nákladem obnoví. V 16. století byla Stará huť v majetku Jiřího a Adama Otů z Losu. Před rokem 1607 zde byla postavena vysoká pec. Roku 1652 náležela huť k panství Králův Dvůr. Tehdy k ní vedle vysoké pece patřily ještě dva zkujňovací hamry a „krénfajer“. O tři roky později byla Stará huť připojena ke křivoklátskému panství, s nímž sdílela i další osudy. Vysoká pec byla zrušena po roce 1810 a zůstaly tu jenom tři zkujňovací a jeden cánový hamr. Ty však byly v letech 1842-1843 také zrušeny a do provozu byla uvedena rozsáhlá moderní válcovna a šest pudloven. Výroba se s dalšími technickými změnami a modernizacemi udržela až do třicátých let 20. století, kdy byla železářna úplně zbořena. (Pokračování příště)

Křivoklátské noviny

list občanů a přátel Křivoklátska

Vydává Městys Křivoklátsko • Číslo registrace MK ČR E 10831

Rídí redakční rada

Adresa redakce: 270 23 Křivoklátsko 93, e-mail: obec.krivoklat@iol.cz

Sazba a litografie Milan Bednařík • Tisk: RAPORT s.r.o. Rakovník

Vychází měsíčně